

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Suomen Olympiakomitean lausunto hallituksen esitykseksi valtion talousarvioksi 2021 rahapelitoiminnan tuottojen näkökulmasta

VIITE: Eduskunnan sivistysvaliokunnan lausuntopyyntö 19.10.2020, HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

TEEMA: Rahapelitoiminnan tuotot. Rahapelitoiminnan tuottojen kohdentuminen urheilulle, nuorisotyölle, tieteelle ja taiteelle vuonna 2021 sekä rahapelituottojen merkitys toiminnan rahoitukselle näillä toimialoilla. Lyhyt katsaus nykytilaan ja ensi vuoteen 2021. Varautuminen nähtävissä olevaan rahapelitoiminnan tuottojen vähenemiseen tulevana vuosina ja talousarviorahoituksen vastaavaan lisäämistarpeeseen. Arpajaislain uudistamisen (toinen vaihe) tilanne ja sen keskeiset suuntaviiva, (monopoliaseman vahvistaminen, pelihaittojen ehkäiseminen ja jo syntyneiden ongelmien korjaaminen).

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa:

1 Rahapelitoiminnan tuotot

Valtion 150 miljoonan euron liikuntabudjetti katetaan käytännössä kokonaan rahapelitoiminnan tuotoista (92 % vuonna 2020). Tällä rahalla edistetään valtakunnan tasolla liikunnan ja urheilun edellytyksiä rahoittamalla muun muassa liikunnan olosuhteita, liikunnan kansalaisjärjestöjä, huippu-urheilua ja seuratoimintaa.

Liikunnan ja urheilun ympärillä toimiva kansalaisjärjestötoiminta on vaikutuksiltaan miljardiluokan kokonaisuus. Toiminta tuottaa merkittäviä kansanterveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia yhteiskuntaan. UKK-instituutin koordinoiman selvityksen mukaan liikkumattomuuden vuosittaiset yhteiskunnalliset kustannukset ovat vähintään 3 miljardia. Neljä viidestä suomalaisesta pitää huippu-urheilumenestystä tärkeänä.

Liikunnan ja urheilun kansalaisjärjestötoiminnassa, lähinnä urheiluseuroissa, on mukana noin 400 000 vapaaehtoista. Seuratoiminta liikuttaa yli miljoonaa suomalaista. Kansalaisjärjestöjen osuus valtion liikuntabudjetista on noin 45 m€.

→ *Kysymyksessä on yhteiskunnan kannalta erinomaisen merkityksellinen ja laajamittainen toiminta, jonka valtionrahoituksen turvaamiseen nykytasolla löytyy erittäin painavat sosiaaliset, taloudelliset ja kansantaloudelliset syyt rahapelitoiminnan tuottojen tasosta riippumatta.*

2 Varautuminen nähtävissä olevaan rahapelitoiminnan tuottojen vähenemiseen tulevana vuosina ja talousarviorahoituksen vastaavaan lisäämistarpeeseen

Syksyn budjettiriihessä saatiin myönteinen päätös valtion vuoden 2021 liikuntabudjetin osalta: 40 miljoonan euron kaavailtu leikkaus peruttiin. Rahoitusongelmat eivät ole kuitenkaan ohi. Liikunnan ja urheilun rahoituksen haasteet siirtyivät vuoteen 2022. Rahapelitoiminnan tuottojen mahdollinen lasku on tähän mennessä päätetty kompensoida vasta vuoden 2021 osalta.

Huomioiden liikunnan ja urheilun valtava yhteiskunnallinen merkitys suomalaisten henkiselle ja fyysiselle hyvinvoinnille on kompensaation jatkaminen välttämätöntä.

Yhteiskunnan näkökulmasta rahoitusongelman ratkaisemisessa on kyse arvovalinnasta. Mitkä asiat ovat suomalaiselle yhteiskunnalle tärkeitä ja miten niitä halutaan rahoittaa? Mikä toiminta on niin merkityksellistä, että valtion tulee sitä tukea yleiskatteellisista budjettivaroista ja minkä verran? Varautuminen nähtävissä olevaan rahapelitoiminnan tuottojen vähenemiseen tulevina vuosina on käynnistettävä tarvittavin poliittisin päätöksin välittömästi. Keskeistä on ratkaistava, miten liikunnan valtionrahoitus varmistetaan ja järjestetään tulevaisuudessa nykytasolle.

➔ *Liikunnan ja urheilun rahoitus ei voi olla riippuvainen vain rahapelitoiminnan tuotoista. Ministeri Lauri Tarastin selvityksessä huippu-urheilulaista ehdotettiin, että liikuntalaista poistetaan valtion liikunnan rahoituksen kytkös rahapelivoittovaroihin. Perusteltua olisikin siirtää vaiheittain koko liikunnan rahoitus yleiskatteellisiin budjettivaroihin. Toimenpiteet kytköksen purkamiseksi tulee käynnistää välittömästi. Lakisääteisten valtionosuuksien siirtäminen yleiskatteelliselle puolelle olisi loogisin ensimmäinen askel.*

Helsingissä 2.11.2020

Mikko Salonen
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea